

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **PILA CEDR spol. s r. o.**, se sídlem Malá Bystřice č. p. 2191/1, 756 27 Malá Bystřice, zastoupený JUDr. Petrem Kamenčákem, advokátem se sídlem Dvořákova 26, 702 00 Ostrava, proti žalovanému: **Celní úřad pro Jihomoravský kraj**, se sídlem Koliště 17, 602 00 Brno, o žalobě ze dne 3. 5. 2017 na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci zastavení daňové exekuce vedené proti žalobci, zahájené exekucním příkazem žalovaného ze dne 17. 3. 2015, č. j. 44145/2015-530000-42,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Brně obdržel dne 5. 5. 2017 žalobu, již se žalobce domáhal, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o zastavení daňové exekuce vedené proti

žalobci. Tato daňová exekuce byla dle žalobce zahájena exekučním příkazem žalovaného ze dne 17. 3. 2015, č. j. 44145/2015-530000-42 (dále jen „Exekuční příkaz“), a to příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb k zaplacení nedoplatku ve výši 251 000 Kč a exekučních nákladů ve výši 5 020 Kč, a to ve lhůtě do 7 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žalobce se domáhal též toho, aby mu byly žalovaným nahrazeny náklady soudního řízení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[2] Žalobce v žalobě uvedl, že exekučním titulem pro vydání Exekučního příkazu bylo rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „OIP“) ze dne 12. 9. 2012, č. j. 14852/9.30/12/14.3-RZ, ve znění rozhodnutí odvolacího orgánu, tj. Státního úřadu inspekce práce ze dne 3. 1. 2013, č. j. 4438/1.30/12/14.3, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za porušení zákazu nelegální práce a rovněž uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[3] V reakci na Exekuční příkaz žalobce podal návrh ze dne 20. 4. 2015 na zastavení daňové exekuce pro její nezákonnost. Jako důvod zastavení přitom uvedl, že právo vymáhat nedoplatek zaniklo v důsledku nálezů Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, publikovaného pod č. 219/2014 Sb.

[4] Žalovaný vydal dne 19. 6. 2015 pod č. j. 44145-8/2015-530000-11 rozhodnutí o námitce, kterým návrh na zastavení exekuce jako námitku proti Exekučnímu příkazu zamítl. Podáním ze dne 7. 1. 2016 adresovaným Ministerstvu financí proto žalobce uplatnil stížnost na postup žalovaného, kdy žádal vyřízení stížnosti tak, že se konstatuje, že postup žalovaného je v rozporu se zákonem, a to s cílem vést ho k zastavení daňové exekuce. Tuto stížnost postoupilo Ministerstvo financí k vyřízení žalovanému. Ten ji z části posoudil jako nedůvodnou (viz jeho vyrozumění ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11) a v části posouzené jako podnět k odstranění nečinnosti správce daně ji postoupil Generálnímu ředitelství cel (viz vyrozumění žalovaného ze dne 10. 2. 2016, č. j. 21354-4/2016-530000-11).

[5] Generální ředitelství cel dosud o podnětu k odstranění nečinnosti správce daně nerozhodlo a doposud tak nebylo rozhodnuto ani o žalobcově návrhu na zastavení řízení. Žalobce přitom má za to, že z hlediska přípustnosti žaloby dle § 79 odst. 1 s. ř. s. postupoval v souladu s § 38 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“) a prostředky na ochranu proti nečinnosti správního orgánu vyčerpal bezvysledně.

[6] K pozadí celé věci žalobce dodal, že zmíněná pokuta byla orgány inspekce práce uložena dle tehdy platné právní úpravy v minimální výši stanovené zákonem, kdy tyto orgány vyjádřily názor, že uloženou pokutu nelze prominout.

[7] S ohledem na shora uvedené žalovaný vydal dne 17. 10. 2013 exekuční příkaz, kterým nařídil postižení finančních prostředků příkázáním pohledávky ve výši 256 020 Kč z účtu u poskytovatele platebních služeb. Rozhodnutím ze dne 24. 2. 2014, č. j. 2589-2/2014-530000-42, žalovaný daňovou exekuci zastavil z důvodu, že u dotčeného poskytovatele platebních služeb žalobce neměl účet.

[8] Dne 9. 9. 2014 přitom vydal Ústavní soud pod sp. zn. Pl. ÚS 52/13 již shora zmíněný náález, kterým dnem jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů, tj. dne 16. 9. 2014, zrušil § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 367/2011 Sb. a zákona č. 1/2012 Sb. (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), ve slovech „*nejméně však ve výši 250 000 Kč*“. Důvodem zrušení citovaného ustanovení byl jeho rozpor s čl. 1, čl. 4 odst. 4, čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

[9] Dopisem ze dne 14. 10. 2014 zaslaným OIP a na vědomí žalovanému žalobce oba tyto orgány veřejné správy vyzval, aby důsledky citovaného nálezu respektovaly a ustaly ve vymáhání pokuty, neboť dle § 71 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu pravomocná rozhodnutí vydaná na základě právního předpisu, který byl zrušen, zůstávají sice nedotčena; práva a povinnosti podle takových rozhodnutí však nelze vykonávat.

[10] OIP žalobci přípisem ze dne 5. 11. 2014, č. j. OIP9-2014-15364, potvrdil přijetí dopisu ze dne 14. 10. 2014 a uvedl, že vymáhání pokuty je zcela v kompetenci žalovaného.

[11] S ohledem na předchozí zastavení exekuce a náález Ústavního soudu žalobce očekával, že správní orgány již pokutu vymáhat nebudou; tak se ovšem nestalo. Předmětným Exekucním příkazem totiž byla znovu nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb.

[12] Dne 22. 6. 2016 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. 102119/2016-530000-42, kterým bylo zřízeno zástavní právo k nemovitostem ve vlastnictví žalobce. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, k němuž Generální ředitelství cel rozhodnutím ze dne 4. 10. 2016, č. j. 40298-4/2016-900000-304.1, sice napadené rozhodnutí z části změnilo, odvolání žalobce však nevyhovělo. Řízení o žalobě proti tomuto rozhodnutí Generálního ředitelství cel bylo následně zastaveno usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 22. 11. 2016, č. j. 29 Af 123/2016-43, z důvodu nezaplacení soudního poplatku.

[13] Žalobce shrnul, že provádění předmětné exekuce považuje za nezákonné. Generální ředitelství cel, jako nadřízený orgán žalovaného, uvedlo v rozhodnutí ze dne 4. 10. 2016, č. j. 40298-4/2016-900000-304.1, k odvolacím argumentům žalobce (k jeho odvolání ze dne 25. 7. 2015) v zásadě to, že 1) Ústavní soud zrušil (pouze) spodní hranici výše pokuty, dále, že 2) správní orgán, který pokutu uložil, přihlížel k majetkové situaci žalobce a dále, že 3) žalovaný nebyl oprávněn se zabývat otázkou nezákonnosti rozhodnutí o uložení pokuty. Tyto názory žalobce s podrobnější argumentací zcela odmítá.

[14] Žalobce uzavřel, že je zjevné, že žalovaný, podporovaný názorem svého nadřízeného orgánu, považuje exekuci za přípustnou a nehodlá ji zastavit. Žalovaný dosud nerozhodl o návrhu na zastavení řízení a přes vyčerpání prostředků ochrany proti jeho nekonání zůstal nečinný. Stanovisko o nepřípustnosti exekuce ostatně zastává rovněž Veřejný ochránce práv, který vydal dne 1. 2. 2017 pod sp. zn. 6381/2016/VOP/JŠ zprávu, v níž konstatoval pochybení žalovaného spočívající mj. v tom, že ten nezastavil exekuci, ač pro takový postup byly splněny zákonné podmínky.

III. Replika žalobce

[15] Žalovaný byl toho názoru, že žaloba je nepřipustná, neboť nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků, které daňový řád stanoví k ochraně proti nečinnosti.

[16] Žalobce dle žalovaného sice tvrdí, že bezvýsledně vyčerpal prostředky na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci návrhu na zastavení exekuce, avšak podle žalobce žádný z žalobcem provedených úkonů nepředstavoval podnět k ochraně proti nečinnosti ve smyslu § 38 odst. 1 daňového řádu. Pokud žalobce zmiňuje vyrozumění žalovaného ze dne 10. 2. 2016, č. j. 21354-4/2016-530000-11, a ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11, s odkazem na něž dle jeho tvrzení doposud Generální ředitelství cel nerozhodlo o jeho podnětu k odstranění nečinnosti žalovaného, potom žalovaný znovu zdůrazňuje, že takový podnět žalobcem podán nebyl.

[17] Žalovaný k věci dodává, že žalobce učinil v dané věci podání přímo u Ministerstva financí, které toto podání postoupilo žalovanému – dne 2. 2. 2016 bylo evidováno u žalovaného pod č. j. 21354/2016-530000-11. V přípisu Ministerstvo financí uvádí, jak žalovaný shrnuje, že dané podání bylo vyhodnoceno jako stížnost proti postupu správce daně a tudíž je postupováno správci daně k vyřízení stížnosti. Toliko z důvodu opatrnosti předal žalovaný předmětnou písemnost žalobce k posouzení Generálnímu ředitelství cel ve smyslu § 38 odst. 3 daňového řádu k zaujetí stanoviska, zda z obsahu podání nelze mít za to, že se jedná o podnět dle § 38 odst. 3 daňového řádu.

[18] Dle vyrozumění ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. 8581-2/2016-900000-304.6, neshledalo Generální ředitelství cel důvod pro postup dle § 38 odst. 3 daňového řádu, ztotožnilo se s procesními závěry Ministerstva financí, které daný podnět vyhodnotilo jako stížnost na postup žalovaného a předalo ji dne 2. 2. 2016 k přímému vyřízení žalovanému, a to k vyřízení postupem dle § 261 daňového řádu. Není tudíž pravdivé tvrzení žalobce, že nebylo rozhodnuto o podnětu k odstranění nečinnosti správce daně, když takto nebylo podání žalobce označeno a nebylo takto posouzeno dle jeho obsahu ani Ministerstvem financí, ani Generálním ředitelstvím cel. Podal-li žalobce stížnost na postup správce daně (přičemž tak učinil podáním takto jednoznačně označeným a adresovaným přímo Ministerstvu financí), nikoliv podnět k ochraně proti nečinnosti, což je jasně doloženo písemnostmi založenými ve správním spisu, nemůže nyní účelově tvrdit (tak aby byly splněny podmínky pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu), že tak ve skutečnosti učinil. Pro úplnost žalovaný dodal, že stížnost žalobce byla vypořádána písemností ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11, přičemž žalobce dále nevyužil možnosti postupu dle § 261 odst. 6 daňového řádu.

[19] Žalovaný své vyjádření uzavřel tím, že dle jeho názoru je žaloba nepřipustná, neboť nebyla splněna podmínka dle § 79 zákona s. ř. s., tedy že by žalobce bezvýsledně vyčerpal prostředky, které daňový řád stanoví k ochraně proti nečinnosti; žalobce totiž neučinil podnět ve smyslu § 38 odst. 1 daňového řádu. Ohledně nepřipustnosti žaloby v takovém případě odkázal žalovaný na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 9. 11. 2016, č. j. 9 As 249/2016-26, dostupný na www.nssoud.cz, nebo rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 5 As 9/2015-59, publikovaný pod č. 3409/2016 Sb. NSS.

IV. Posouzení věci soudem

[20] Soud se, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, v mezích žalobních bodů zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o nečinnosti žalovaného, přičemž shledal, že **žaloba není důvodná**.

[21] Podle § 79 odst. 1 zákona s. ř. s. se může ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

[22] Tenorem celé žaloby, který se odráží i v žalobním petitu, tak jak byl reprodukován v odstavci [1] tohoto rozsudku, je nespokojenost žalobce s prováděním daňové exekuce směřující k vymození částky představující pokutu za shora specifikovaný správní delikt, resp. snaha o zastavení této exekuce. Již na tomto místě přitom považuje soud za nutné předznamenat, že v rámci rozhodování o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. může soud meritorně rozhodnout ve smyslu § 81 odst. 2 s. ř. s. pouze tak, že uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu (resp. dle § 81 odst. 3 s. ř. s. může žalobu zamítnout), nemůže však předjímat obsah tohoto rozhodnutí. V tomto ohledu lze odkázat mj. na komentářovou literaturu, která možnosti a limity soudního rozhodování v daných souvislostech přehledně shrnuje: „*Soud není oprávněn rozhodnout namísto nečinného správního orgánu, neboť by tím došlo k nepřipustnému nahrazení moci výkonné mocí soudní. Rozsudkem soudu nedochází ani k jakémukoliv předjímání výsledku řízení a obsahu rozhodnutí nebo osvědčení správního orgánu. To je věcí hmotněprávní úpravy a náležitého posouzení ze strany správního orgánu. Soud tudíž ukládá pouze povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, a to ve stanovené lhůtě. Nestanovuje jejich konkrétní obsah, tedy zda má být kupř. rozhodnutí vyhovující zájmům žalobce, či nikoliv. V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti se nelze zabývat meritem řízení před správním orgánem, nýbrž jen tím, zda správní orgán postupuje v přiměřeném čase, resp. v zákonné lhůtě a bez zbytečných průtahů. Soudní ochrana proti nečinnosti je poskytována především proto, aby adresát veřejné moci neseťrval ve stavu právní nejistoty za situace, kdy již příslušné úkony směřující ke změně jeho právního postavení byly jím samým či příslušným správním orgánem učiněny a zbývá již jen vydat meritorní správní rozhodnutí, proti němuž by se případně mohl bránit správní žalobou.*“ (komentář k § 81 odst. 2 a 3 s. ř. s. in: Potěšil, L. a kol. Soudní řád správní. Praha: Nakladatelství Leges, 2014).

[23] Soud tak nemohl vyhovět návrhu žalobce, aby žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o zastavení daňové exekuce, nýbrž mohl žalovanému případně uložit toliko povinnost ve věci vydat rozhodnutí (bez oktrojování jeho obsahu). Jak již bylo uvedeno, zdejší soud neshledal pro tento postup, z příčin dále uvedených, důvod.

[24] Žalobce v žalobě výslovně uvádí, že „[ž]alovaný dosud nerozhodl o našem návrhu na zastavení řízení a přes vyčerpání prostředků ochrany proti jeho nekonání, zůstal nečinný“. Podle názoru soudu však žalobce pomíjí, že ve skutečnosti žalovaný rozhodnutí o eventuálním „zastavení“ daňové exekuce již vydal.

[25] Za dané rozhodnutí o „*návruhu na zastavení řízení*“ Krajský soud v Brně považuje rozhodnutí žalovaného o námitce ze dne 19. 6. 2015, č. j. 44145-8/2015-530000-11 (dále také jen „Rozhodnutí o námitce“), kdy se žalovaný materiálně vyjadřuje k zákonnosti Exekučního příkazu a sděluje žalobci, že pro zastavení daňové exekuce nevidí žádný důvod.

[26] Soud si uvědomuje, že povaha Rozhodnutí o námitce je mezi stranami sporná. Jak vyplývá z § 178 odst. 4 daňového řádu, resp. z poučení Exekučního příkazu, nelze proti exekučnímu příkazu uplatnit opravné prostředky. Proti tomuto úkonu však bylo možné podat u správce daně, který exekuční příkaz vydal (v tomto případě u žalovaného), námitku podle § 159 odst. 1 daňového řádu („*Proti úkonu správce daně při placení daní, nejde-li o rozhodnutí, u kterého zákon připouští podání odvolání, může osoba zúčastněná na správě daní uplatnit námitku ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla.*“). Z obsahu správního spisu přitom vyplývá, že žalobce u žalovaného podal „*Návrh dlužníka na zastavení daňové exekuce na základě exekučního příkazu Celního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 17. 3. 2015 č. j. 44145/2015-530000-42*“ ze dne 20. 4. 2015. Ačkoli tedy toto podání bylo výslovně označeno, jako návrh na zastavení daňové exekuce (tedy návrh ve smyslu § 181 odst. 2 daňového řádu), posoudil žalovaný tento návrh podle jeho obsahu jako námitku dle § 159 odst. 1 daňového řádu (viz strana 1. Rozhodnutí o námitce).

[27] Podle názoru soudu se žalovaný v Rozhodnutí o námitce vypořádal s argumenty, které žalobce vznesl ve svém podání ze dne 20. 4. 2015, kdy se zejména vypořádal s otázkou zákonnosti provádění předmětné daňové exekuce i po publikaci nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, ve Sbírce zákonů (Krajský soud v Brně nikterak nehodnotí správnost závěrů žalovaného, pouze konstatuje, že se tento s podáním žalobce ze dne 20. 4. 2015 věcně vypořádal); o tom, že se žalobce s argumentací žalovaného seznámil, i když ji nepovažoval za správnou, svědčí pozdější podání, kterými proti daným závěrům žalovaného brojil. Soud tedy znovu připomíná svůj závěr, že o daném „*návruhu na zastavení*“ exekuce ze dne 20. 4. 2015 již bylo žalovaným rozhodnuto.

[28] K celkovému pozadí věci a právním stanoviskům účastníků řízení považuje soud za vhodné poznamenat, že žalobce ve stížnosti na postup žalovaného ze dne 7. 1. 2016, adresované Ministerstvu financí, uvedl, že o jeho návrhu na zastavení exekuce prováděné na základě Exekučního příkazu žalovaný dosud nerozhodl, neboť daný návrh nesprávně posoudil jako námitku dle § 159 odst. 1 daňového řádu, když návrh na zastavení exekuce ze dne 20. 4. 2015 byl žalovaným chybně posouzen jako obranný prostředek při placení daní, i když se jedná o oblast daňové exekuce dle Oddílu 1 Hlavy V daňového řádu. Stanovisko žalobce v podstatě podpořil Veřejný ochranný právní zástupce (resp. zástupce Veřejné ochránkyně práv) ve své zprávě o šetření ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 6381/2016/VOP/JŠ, v níž uvedl, že žalobcův návrh na zastavení exekuce ze dne 20. 4. 2015 měl být skutečně vyhodnocen a vyřízen, s ohledem na jeho jednoznačné označení žalobcem, jako návrh dle § 181 odst. 2 daňového řádu, nikoli jako námitka dle § 159 odst. 1 daňového řádu.

[29] Ke skutečnostem uvedeným v předchozím odstavci soud uvádí, že „*[n]ámitka dle § 159 odst. 1 daňového řádu je tradičním opravným prostředkem proti úkonu správce daně při placení daní (nejde-li o rozhodnutí, u kterého zákon připouští odvolání)*“ (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 2. 3. 2016, č. j. 5 Af 21/2015-24, dostupný na www.nssoud.cz). S ohledem na systematiku daňového řádu lze seznat, že jeho

Hlava V upravuje „*placení daní*“, přičemž Oddíl 1 Dílu 5 Hlavy V daňového řádu upravuje daňovou exekuci; problematika daňové exekuce tedy spadá do oblasti placení daní, protože je námitka dle § 159 odst. 1 daňového řádu (spadající do Dílu 1 Hlavy V daňového řádu) obecně aplikovatelná i na ni.

[30] Dané problematice se věnoval Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Afs 131/2015-32, publikovaném pod č. 3381/2016 Sb. NSS, v němž uvedl, že *[p]odle ust. § 178 odst. 4 daňového řádu nelze proti exekučnímu příkazu uplatnit řádné ani mimořádné opravné prostředky, byť je nesporné, že proti němu lze podat námitky podle § 159 daňového řádu, jak správně dovodil i městský soud s poukazem na důvodovou zprávu k zákonnému opatření [Senátu č. 344/2013 Sb.]. V této důvodové zprávě je výslovně uvedeno, že „nově by již odvolání proti exekučnímu příkazu nebylo možné. Stejně tak nebude možné uplatnit jiný opravný prostředek, kterým je v souladu s § 108 návrh na povolení obnovy řízení. To ovšem neznamená, že by dlužník neměl jiný prostředek ochrany, kterým by mohl brojit proti případným nedostatkům exekučního příkazu, resp. zahájeného exekučního řízení. Tímto prostředkem je námitka podle § 159. Důvodem pro tuto změnu je zejména odstranění zatěžujícího formalismu (...). Rozdíl mezi námitkou a odvoláním tkví zejména v tom, že o námitce rozhoduje prvostupňový správce daně. V praxi se proti exekučnímu příkazu brojí především z důvodu nespokojenosti s tím, jak byla daň stanovena v nalézacím řízení, což ovšem není relevantní námitka, neboť o stanovení daně je nutno rozhodovat v nalézacím řízení, nikoli řízení exekučním. Odvolání, které musí posoudit orgán prvního i druhého stupně, je pak zbytečně zatěžujícím a neefektivním nástrojem. Za legitimní tak lze považovat pouze námitky, že vymáhaná daň již byla zaplacená nebo že neexistuje vykonatelný exekuční titul. I v těchto případech je však efektivnější, aby je posuzoval správce daně prvního stupně, neboť to je orgán, který může rychle, efektivně a relevantně tyto skutečnosti přezkoumat s ohledem na to, že vede evidenci daní a současně disponuje exekučními tituly. (...) V rámci obecnějšího srovnání lze uvést, že nejčastějším způsobem vymáhání soukromoprávních (ale i některých veřejnoprávních) pohledávek je vymáhání prostřednictvím soudního exekutora, vůči jehož exekučnímu příkazu zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rovněž nepřipouští opravné prostředky.“ [...] *Námitka je sice prostředkem ochrany mimo jiné i proti exekučnímu příkazu, který je rozhodnutím, u kterého zákon nepřipouští odvolání (§ 159 odst. 1 daňového řádu z roku 2009), ale není řádným opravným prostředkem ve smyslu § 108 odst. 1 písm. a) daňového řádu z roku 2009, jelikož není v tomto ustanovení jako řádný opravný prostředek uvedena“.**

[31] Z citovaného rozsudku jasně vyplývá, že námitku dle § 159 odst. 1 daňového řádu lze uplatnit i vůči exekučnímu příkazu, přičemž příslušné námitky se mohou týkat i otázky neexistence vykonatelného exekučního titulu (tuto skutečnost by bylo možné podřadit rovněž pod důvody pro zastavení exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu; k možnosti přezkoumání vykonatelnosti exekučního titulu v řízení o námitkách viz např. bod [16] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2017, č. j. 4 Afs 1/2017-193, dostupného na www.nssoud.cz). Právě toto tvrzení, tedy nevykonatelnost rozhodnutí o uložení pokutě v důsledku nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, se jako červená nit vine argumentací žalobce jako v řízení před soudem, tak před správními orgány.

[32] Obdobně jako soud se vyjádřil i žalovaný ve „vyrozumění o vyřízení stížnosti ze dne 7. 1. 2016“ ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11, v němž uvedl, že námitku dle § 159 odst. 1 je možné uplatnit i proti exekučním příkazům, přičemž návrh na zastavení daňové exekuce ze dne 20. 4. 2015 takto žalovaný i materiálně posoudil (lze odkázat rovněž na „vyjádření k postoupenému podnětu k ochraně před nečinností – PILA CEDR spol. s r. o.“ Generálního ředitelství cel ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. 8581-2/2016-900000-304.6, v němž Generální ředitelství cel dovozuje, že materiální vyhodnocení návrhu ze dne 20. 4. 2015 se podává i z toho, že byl podán ve lhůtě 30 dnů od doručení Exekučního příkazu žalobci, kdy tato lhůta je dle § 159 odst. 1 daňového řádu stanovena pro možnost uplatnění námítky).

[33] Za klíčové přitom soud považuje, a uvádí to i žalovaný ve výše zmíněném „vyrozumění“ ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11, že i kdyby bylo podání žalobce ze dne 20. 4. 2015 pojato a vyřízeno jako návrh na zastavení exekučního řízení dle § 181 odst. 2 daňového řádu, pak i proti rozhodnutí o tomto návrhu by dle § 181 odst. 4 daňového řádu nebylo možné brojit opravným prostředkem v podobě odvolání (totéž platí o rozhodnutí o vyřízení námítek). Žalobce tedy nebyl posouzením podnětu ze dne 20. 4. 2015 jako námitek dle § 159 odst. 1 daňového řádu, nikoli jako návrhu na zastavení daňové exekuce dle § 181 odst. 2 daňového řádu, jakkoli zkrácen na svých právech, neboť rozdíl mezi těmito způsoby vyřízení je v podstatě pouze formální, když i námitky dle § 159 odst. 1 daňového řádu mohly vést k ukončení daňové exekuce. Tuto skutečnost ostatně připouští i zástupce Veřejné ochránkyně práv ve své zprávě o šetření ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 6381/2016/VOP/JŠ (tuto zprávu žalobce přiložil k žalobě a byla rovněž součástí správního spisu vedeného v elektronické podobě, který byl postoupen soudu žalovaným), kdy v závěru bodu C.1 této zprávy uvádí, že „je mi zřejmé, že otázka posouzení návrhu stěžovatele jako námítky či návrhu na zastavení exekuce představuje v předestřeném případě spíše dílčí problém. Nepochybuji o tom, že, že i kdyby správce daně posoudil stěžovatelův návrh správně jako návrh na zastavení exekuce, bylo by jeho stanovisko negativní s prakticky totožnými argumenty.“ Jak přitom soud již uvedl, aniž by hodnotil správnost závěrů žalovaného, s argumenty žalobce o nutnosti ukončení daňové exekuce se žalovaný věcně již vypořádal.

[34] Za problematický lze však, i když na podstatě věci nic nemění, považovat postup žalovaného, potažmo Generálního ředitelství cel, v jiném aspektu, který zřejmě vedl k jistému zmatení celé záležitosti, a to nejen pro žalobce, ale i pro žalovaného samotného. Tento aspekt spočívá v tom, že žalobci „vyrozuměním o postoupení podání“ ze dne 10. 2. 2016, č. j. 21354-4/2016-530000-11, žalovaný sdělil, že jeho podání ze dne 7. 1. 2016, původně adresované Ministerstvu financí, bylo posouzeno dle jeho obsahu částečně jako stížnost dle § 216 daňového řádu na vyřízení jeho podnětu ze dne 20. 4. 2015, částečně jako podnět k ochraně před nečinností správce daně dle § 38 daňového řádu, přičemž v tomto rozsahu bylo dne 10. 2. 2016 postoupeno Generálnímu ředitelství cel. Žalovaný sice žalobce vyrozuměním ze dne 17. 2. 2016, č. j. 21354-5/2016-530000-11, informoval o tom, že jeho stížnost ze dne 7. 1. 2016 dle § 261 daňového řádu byla vyhodnocena jako nedůvodná, dle obsahu správního spisu však již dle názoru soudu nebyl nijak zpraven o tom, že Generální ředitelství cel ve vyjádření ze dne 21. 3. 2016, sp. zn. 8581-2/2016-900000-304.6, dospělo k závěru, že podání žalobce ze dne 7. 1. 2016 nelze hodnotit jako podnět k ochraně před nečinností správce daně ve smyslu § 38 daňového řádu, nýbrž jako stížnost na postup žalovaného dle § 261 daňového řádu a jako taková byla postoupena žalovanému zpět

k dalšímu vyřízení. Žalobce tak mohl být v mylné představě, že podnět k ochraně před nečinností neúspěšně uplatnil, přičemž v této domněnce jej utvrdil sám žalovaný ve svém „vyrozumění o postoupení podání“ ze dne 10. 2. 2016; nadto sám žalovaný takto přispěl snad i k vlastní domněnce, že o podnětu žalobce ze dne 20. 4. 2015 dosud nebylo věcně rozhodnuto.

[35] S ohledem na skutečnosti uvedené v předchozím odstavci, které lze sice žalovanému, resp. Generálnímu ředitelství cel, vytknout, které však nemají vliv na meritorní posouzení věci, považuje Krajský soud v Brně za splněnou podmínku řízení dle § 79 odst. 1 s. ř. s. (bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu) a žalobu neodmítal, nýbrž ji věcně posoudil. S přihlédnutím k těmto nejasnostem, které nelze zcela vyčítat žalobci, a k další navazující „komunikaci“ žalobce s žalovaným ve věci předmětné daňové exekuce (např. rozhodnutí žalovaného o zřízení zástavního práva k nemovitým věcem ze dne 22. 6. 2016, č. j. 102119/2016-530000-42, a následné odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí ze dne 25. 7. 2016) soud neshledal ani důvody pro odmítnutí věci pro opožděnost ve smyslu § 80 odst. 1 s. ř. s.; takový postup by soud považoval s ohledem na specifické okolnosti věci za přinejmenším hraničící s porušením práva na přístup k soudu.

[36] Nad rámec věcného posouzení celé záležitosti však zdejší soud však považuje na vhodné k věci dodat, následující:

[37] I ze shora uvedeného žalobního petitu je zřejmé, že se žalobce před soudem nedomáhá „prostého“ vydání rozhodnutí ve věci, ale vydání takového rozhodnutí, které by mu konvenovalo, tedy vedlo k zastavení („ukončení“) předmětné daňové exekuce. Tato skutečnost se odrážela i v žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zřízení zástavního práva k nemovitým věcem ze dne 22. 6. 2016, č. j. 102119/2016-530000-42, řízení o níž Krajský soud v Brně zastavil usnesením ze dne 22. 11. 2016, č. j. 29 Af 123/2016-43, pro nezaplacení soudního poplatku. Je však otázkou, zda se žalobce ochrany svých práv před soudem domáhá „způsobilým prostředkem“, kdy možnosti soudní ochrany s přihlédnutím k závěrům, které žalobce dovozuje z nálezů Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13, se mohl dovolávat jednak žalobou proti rozhodnutím orgánů inspekce práce o uložení pokuty (správní soudy by musely v probíhajícím řízení pozdější nález Ústavního soudu zohlednit a v praxi tak i činily a činí), jednak mohl podat žalobu proti samotnému Exekučnímu příkazu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Afs 131/2015-34), popř. proti rozhodnutí o námitkách (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2017, č. j. 4 Afs 1/2017-193), kdy by se soudy, aniž by zdejší soud hodnotil možnost úspěchu v takovém sporu, musely s argumenty žalobce vypořádat. Pakliže se žalobce domáhá svých tvrzených práv žalobou proti nečinnosti, resp. některými shora uvedenými podáními u správních orgánů, nabývá soud dojmu, že v případě žalobce dochází k prolongování sporu, který žalobce mohl a měl řešit jindy a jinak.

VI. Závěr a náklady řízení

[38] Po provedeném řízení tedy soud neshledal žalovaného nečinným, pročez žalobu dle § 81 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

[39] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Nadto žalovaný náhradu nákladů řízení ani nepožadoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 6. září 2017

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu